

clerici. Unde ipsi miserimi lufozes nō soluz
ludendo vno peccato peccāt. sed multis. f. cu
piditatis 7 auaritie p desideriu lucrādi. vsu
re. qz. xi. p. xij. pstant. 7 est vsura irremedia
bilis. qz alius expectat p annum. tū aut in mo
mento vis vsurā hēre. Ita rapina ibi pmittit
7 furtū. qz voluntatē habes spoliandi p iustiti
am. Item mendaciū 7 blasphemā 7 abnega
tio dei. 7 appropriatio 7 inuocatio demonum
pmittit pūritū 7 oīa mala. Hi omīs sunt puer
fores xpiane religionis. 7 derisores xpi. 7 sue
dignissime matris 7 sanctorū quoz festa delo
norant. Sed querit an omnis ludus sit il
licitus 7 phibitus. dico q nō. sed aliqs ludus
pōt licite fieri. sicut ludus alec. 7 hoc quinqz
modis. Primo dū psona cōgrua ludit. vt se
cularis. qz clerici in alea ludere nō licet. pu
blicus em aleator repellit a dignitate. non
obstante cōsuetudine vt habet extra d excē.
prela. inter dilectos. Talis enā deponi pōt
si ammonitus se nō correxerit. xiiij. q. iij. siqs
Secūdo cōgruitas mensure vt vltra solidū nō
ludat. vel cōem zecham. Tertio requirit cō
gruitas materie. vt p esculēto vel poculento
ludat. Quarto cōgruitas temporis. vt tem
pore debito qd nō sit tempus penitentie. tem
pus vacatiōis diuinorū. sicut diebus festinis
7 hmoi. Quinto q non faciat p legem ludi.
i. q nō male cōputet nec ludentem puocet.
Hec notantur. C. de vsu. alec. 7c.

Sabbato post inuocant

Faciamus hic tria
tabernacula. Matth. xvij. Secūdu
philosophu. iij. phi. Qnūqz naturaliter
venit ad locū sibi ppiū 7 convenientē sue na
ture. vt ibi quiescat 7 delectet talpa in terra.
piscis in aqua. avis in aere. 7 salmandra in ig
ne. Sic deus cui sunt delicie esse cum filiis
hominū. vt cū homine posset habitare i aīa
fecit tricliniū trinitatis. camerā memorie pro
pē. vt ibi quiesceret pōtinuā recordationez
camerā intelligentie p filio p ipius 7 nullius
alterius cognitiōē. camerā voluntatis p spi
ritū sancto. p sincerā dilectiōē. In his nāqz
tribus potentis est fm mgēm. i. sen. di. iij.
imago 7 similitudo dei quā pctis seu multū de
turpamus 7 sanctā trinitatem obprobriose a
mente expellim. quā si reformare volumus 7
teū reuocare fm exhortationez pauli ad col

loc. expoliare debemus veterem hoīem et in
duere nouū. q fm deū creat est glo. vt habe
tur de peni. di. ij. Quoniam expoliare debe
mus habitum 7 vsum peccatoris 7 habitum
virtutum induere. vt mens rōnalis magis 7
magis crescat 7 acquirat cognitiōem dei. 7
illa reuocatio fit fm imaginē. i. rōem que est
imago dei. Faciamus igitur hic in mente nostra
tria tabernacula. Querit cū mens huma
na siue aīa sit singulare tabernaculū trinitatis
an de nobilius in ea sit qz in alijs creaturis.
Et videt q nō. qz fm mgēm. i. sen. di. xxxvij
Deus in cōmutabiliter semp in se exis. pnti
aliter potētaliter 7 eēntialiter est in omni na
tura. Igitur videt q nō habeat specialem mo
dū essendi in aīa qz in alijs rebus. Contraybi
prius dicit idem mgē. q in sanctis spiritibus
7 aīabus est excellēt. f. p gām inhabitans
Ad qd rīdendū est notandū q de est cū
aīa tripliciter. Vno mō vniuersaliter 7 per na
turā quō de esse in omnibz rebus p essentiaz
7 potentā 7 pntiam. fm grego. sup cantica.
p essentiā quidē inquātū adest omnibus. vt
cā essendi. p potentā vero inquātū oīa pote
stati eius subdunt. sed p pntiam in quantum
oīa nuda 7 apta sunt oculis ei. Alio mō spi
ritualiter 7 p gām. quō est cū qualibet aīa si
deli eā inhabitando. fm mgēm sen. di. xxxvij
p sua capacitatis diuersitate alij amplius alij
minus. quas sibi dilectū templū grā sue bo
nitatis edificauit. Nō em vbicūqz ē inhabi
tat. vbicūqz vero inhabitat ibi est. in solis nā
qz bonis habitat p gratiā qui sūt templū ei.
Tertio mō singulariter per illaplū deificū quō
solū est in pfectis. Cū dixit angelus ad gedeo
nem. dñs tecum viroz fortissime. Iudi. vi.
Gedeon signat viros pfectos 7 fortissimos
spū. Aliū pfectoz psonā gerit sacerdos in
missa. cui salutanti pplm 7 dicenti. dñs vobis
scū. Rīdetur. 7 cū spiritu tuo. p spiritū intel
ligit mentis intimū. nec enā sufficit sacerdoti
tantū mysterij sacra tractanti q dñs sit secuz
illo modo qz primo mō 7 p cōem gām d qua
dictū in scdo. sicut est cū ceteris fidelibz cō
muniibus. quos ipse pallocut fuerat. dicēs.
dñs vobiscū. Et iō sibi nō rīdet. sit 7 tecum.
sed de 7 cū spū tuo. q. d. 7 dñs sit tecum. non
sicut nobiscū sed plusqz nobiscū 7 intimiori
7 excellentiori 7 sublimiori mō qz nobiscū. sic
enā sublimiori mō fuit cū virgine qz cum ali

qua creatura. quare. b. **A**ug. in finone loq̄tis in p̄sona angeli ad br̄am virginē dicit. dñs tecū sed nō sic mecū. sed plusq̄ mecū. tecum dñs in corde. tecū in vtero. tecuz in auxilio. **G**ratulare ḡ br̄a virgo x̄ps rex de folio suore nit in vtero mo ex sinu p̄ris in vterz dignatis est descēdere m̄tis. **S**ic enā in m̄iori mō habitat de⁹ cū mētib⁹ amoros̄is et p̄fectis. **C**ū bern̄. sup. cañ. sermo. xxij. **N**ō oīno p̄tēra erit aīa sic affecta et sic dilecta cōmuni. s. p̄nā sp̄s si sicut ceteri. nisi speciali p̄rogatiua in m̄is illū affectibus atq̄ ip̄is medullis cordis celi tus illapsis suscipiat. habeatq̄ p̄esto qd̄ de/ siderat. **H**ūc modū diuine p̄ntie et tactū dilectissimi sp̄s et amplexū amoros̄ez verbi eter/ ni expta fuerat illa amorosa aīa hugonis de sancio vic. in de arra anime sic dicēz. **Q**uid ē inquit illud dulce qd̄ in ei⁹ recordatiōe ali qñ me tangere solet. et tā vehement̄ atq̄ sua/ uiter afficere. vt iā tota qd̄ dā mō a mēp̄a ali enari et attrahi q̄ nescio incipiā exhilarat̄ con scia in obliuione oīm p̄teritoz maloz memo/ ria cor illuminat̄. desiderū iocūdat̄. iāq̄ ali/ bi nescio vbi me tūc video et quasi quibusdā amplexib⁹ amoris intus tencor. s. nescio qd̄ illud sit et tñ illud semp̄ retinere et nūq̄ p̄de/ re toto animi nisi laboro. luctat̄ qd̄ dā mō et delectat̄ anim⁹ ne recedat ab eo qd̄ semp̄ am/ plecti desiderat. et quasi in illo omnīū deside/ riorz sine se inueniens. sūme et ineffabiliter ex ultat. nihil ampli⁹ q̄rens semp̄ sic q̄ sic cē vo lens. **I**n quid ille est dilect⁹ meus. **A**ndit **D**ugo. **D**aīa mea vbi ille est dilect⁹ n⁹ qui v̄sitat te. sed venit inuisibilis venit oculus vt tangat te nō vt videat̄ a te. venit vt nō te/ cū effundat. sed vt gustandū p̄beat se. non vt impleat desiderū. sed vt trahat affectuz. **E**t sic p̄ ille singularis mod⁹ quo de⁹ est cū mē/ tibus deuotis. **Q**uerit̄ itez cū modo de⁹ inhabitet mentes sanctorz. vbi habitabat aī q̄ fecerat celū et terrā et mentes deuotoz. **D**icit mḡ in. i. sen. di. xxxvij. qd̄ in se habitabat deus em̄ apud se habitat. et apud se est. **S**ed querit̄ an etiā in diabolo habitat. dico qd̄ nō. qz nō est capax ḡte. **C**ū dicit sanctus tho. in p̄pendio suo. qd̄ quedā sūt noīa q̄ important naturas. put sūt nature. in his p̄cedendū est qd̄ deus inlit. sunt aliqua p̄ que intelliguntur deformitates vt diabolus. de quibus nō est v̄dm. qd̄ deus inlit nisi addat̄ in quātū sp̄s

vel aliud tale. **S**ic etiā est i⁹ diabolo p̄p̄tiaz potentia. et essentia in quātū sp̄s. **S**ed quod est in rebus omnibus. et tñ nō inquinat̄ fordi bus earz. **D**icit mḡ sen. in primo. qd̄ sicut sol radios suos sine vlla pollutiōe sui effudit su/ p̄ loca et corpa. nō solū munda. sed etiā immū da ac fordidibus fetentia quoz p̄tactu homies ac queq̄ alie res inficiūt. **S**olis vero radijs impolluti et incōtaminati ea p̄tinentes existūt. **N**ō igit̄ est mirandū si essentia diuina omni/ no simplex et incōtaminabilis oīa replet loca et omnibus creaturis essentialiter inest. nec ta men cuiusq̄ fordidibus rei cōtamineē vel p̄tin gat. **C**ū aug. in li. de natura boni. **C**um in deo inquit sunt omnia q̄ p̄didit. nō tñ inquinat̄ eū illi q̄ peccat. et. **Q**uātū ad p̄tinuatiōez litteralem euāgelij. **B**eri docebat̄ quō p̄ctoz debebat mundari a peccati macula. hodie q̄ modo trinitas br̄a elegit inhabitare munda tabernacula. **E**t fm̄ hoc tres sūt p̄tes que fm̄ tria tabernacula habēt ad honorē scē trinitat̄. **I**n prima ostenditur quomodo deus taber/ naculuz virginalē formauit. per singularem sanctitatem.

In secunda quomodo tabernaculum menta/ le adaptauit per virtualem charitatem.

In tertia quomodo tabernaculum materiale ordinauit ad generalem pietatem.

Dico nanque primo.

qd̄ deus p̄ singularem sanctitatem sibi forma uit tabernaculū virgineum. s. mariā vt in ea gl̄ose nuptie p̄ filio dei possent celebrari. **L**o cus em̄ fm̄ p̄bm. iij. p̄bi. v. p̄portionari loca to. **C**um igit̄ filius dei sit nobilissimus et di/ gnissimus locus et tabernaculū suū in q̄ debe/ bat. ix. mensibus quiescere. et hūane nature copulari merito fuit p̄ciosissimus et omni vir/ tute decoratus. qualis fuit maria. iuxta illud **C**ass. iij. **N**ota pulcra es. et. **S**up̄ q̄ dic̄ ale/ xan. **N**equaq̄ p̄reelegisset eā nisi esset ceteris creaturis dignior deo dilectior. trinitati gra/ tiosior. et vniuersis excellentior. **N**ec mirū ē cū rex celoz formauit ad inhabitandum. **C**arnem virginis vt tabernaculū stellare. **A**nimam eius vt tabernaculum solare. **N**aturā vtriusq̄ vt tabernaculum regale. **P**rimo em̄ fuit caro virginis formata vt stel/ la p̄ regem celoz. ad quā formationem p̄side ro huius vite tres sapientes in sp̄u eleuatoe.

Subbo
Dominica

attestantes huius rei mysteriū. **P**rimo de lege nature fuit balaam. filius beor qui in spū eleuat^r. videns mariā s̄m carnē formari i mū dicia stellari. clamat p̄betādo. **N**ume. xxiij. **D**icit inquit stella ex iacob. et bñ dicit stella qz stella ē splendida. nullā hñs gravitatē. vt dicit philosophus. ij. celi. Ita maria mūdī/ s̄ma s̄m carnē extincto fomite nullā sensit rebellionē carnis. imo fortissimā habuit carnis repressionē. **E**t iō dicit multi doc. qz in ei⁹ carne nūq̄ fuerit languor nature. vel lex mēbro/ rū vel fomes pctī. vel dñm pollitū voluntatis ad sensū sed dñm dispositū sicut i statu innocentie. **Q**uare de lege scripta sapien/ tissim⁹ salo. in quadā visione imaginaria eleuat^r. istā mulierē fortē vidit p̄cul formari s̄z carnē. et ideo dicit puer. xl. c. fortitudo et de cor indumentū ei⁹. **P**ost hoc de lege grē. b. **A**ugu. in qdā lumē viuificū eleuat^r alius prioribus videns mēm dei s̄m carnis formationem. prupit in hec verba. **Q**uis potuit i huius aīa sine carne locus eē viciōz q̄ ad celi vicē cōtinētis oīa. dñi templū est affecta **F**igurat^r nāqz vter⁹ virginis p̄ arcā noe. de qua habet gen. viij. qz in archa noe vbi familiaz suā saluauit. erat fenestra vitrea. p̄ quā aque diluuij nō intrauerūt. sed sola lux qua omīs i archa videbāt. **M**oraliter p̄ archā intelligit^r corp⁹ virginis sine vter⁹ in quo verus noe. i. dei filius requieuit. **H**oc em̄ interpretat^r requies. vñ eccl. xxiij. **Q**ui creauit me. requieuit i tabernaculo meo. **F**enestra vitrea audit^r virginis p̄ quā lux diuine grē angelo nūciāte intrauit. quā grām oibus d̄ familia noe p̄cipa uit in oibus fidelib⁹. nihilominus aq̄ diluuij pctī nūq̄ p̄ fenestrā alicm⁹ sensus ipi⁹ intrate potuerūt. **S**ecūdo p̄fatis rex celoꝝ visus est formare aīam virginis. vt tabernaculū solare que a sui principio radijs vt solarib⁹ mūdissimis refulsit. quā pulcritudinē et claritatē p̄siderās angelica natura. in eius laudē prupit p̄ hec verba. **P**ulcritudo ei⁹ est celi spēs i visione glie. eccl. xliij. **A**spect⁹ ei⁹ vt sol. in exim vas plenū grē. ad quos cant^r nōnullos cōsidero viatores quadā luce imaginaria eleuatos in spū. et sub lege nature ille vir sanct⁹ iob qui vidit solē fulgere q̄ ad aīam marie et lunā incedere clare. s. ei⁹ carnē. et letatū est cor ei⁹. **I**ob. xxi. **E**t de lege scripta ponunt nōnulli lancēi p̄betā dauid intellectaliter aln⁹ eleu

De Inuocant
Reminiscere

uatū qui vidit sponsū. i. dei filiū in sole ponere tabernaculū suū di. **I**n sole posuit tabernaculū suū. i. in aīam marie posuit tabernaculū **E**t de lege grē ad hāc visionē. b. ambro. ē eleuatus. videns animā virginis solā tam clare et a sui principio p̄seruatiue redēptā ait. quid em̄ nobilius dei mē. qd splendidi⁹ ea. quam splendor elegit. vt de ceteris ei⁹ virtutib⁹ ta/ ceā. virgo erat nō solū corpe sed et mente. hec ambro. sup lucā et in li. de sancta virginitate virginis ex visione. **A**mbro. aīa marie nō fuit a cāu eleuata sed a casu p̄seruata. alias non virgo mente. sed pctō corrupta. **F**igurat^r per portā quā vidit ezech. q̄ nūq̄ fuit apta. s̄z sp̄ clausa. eze. xliij. q̄ p̄ eā nūq̄ intrauit pctm̄. als nō fuisset semp̄ clausa. **T**ertio rex celoꝝ itez visus est formare sibi tertū tabernaculū ad modū regalis triclinij p̄ lectulo salomonis. s. mariā totā rotando corpe et anima et animā vniendo cū corpe. **I**n cuius vniōne quas natura angelica p̄mit laudes in celo. ex terrenis pōt argui. **I**stā omidi⁹ naso. exīs i insula ponti. ad visionē huius tabernaculi ē aliquid eleuatus. et iō in. iij. li. de vetula d̄ hac virgine et ei⁹ magnificentia. prupit i hec verba. **B**unda quidē magni aī magniqz de/ coris pluris honestatis. **E**t virgilius maro. exīs in europa ad visionem hāc. vbi rex formauit illud tabernaculū tertū est eleuat^r. **I**ō dicit in bucolicoꝝ egloga. iij. **J**am venit carminis etas iā redit et virgo. **H**oc tabernaculum em̄ p̄siderans in sua dignitate et decore. **D**iero. exīs i roma. p̄clamat. **Q**uid nos tanalli. quid actōe pusilli quid in eius laudibus referamus cū si oīm nīm mēbra veterentur in linguas. eā laudare sufficeret nullus altior celo est. de qua loqui nitimur. abisso p̄fū dīoz. cui laudes dicere conamur. **S**i celum inquit te vocē altior es. si mēm gentiū prece dis. si formā dei te appellem. digna existis. si dñam angeloz pata eē p̄baris. quid igit^r dignē de te dicā. nescio hec ille. **S**ed queritur cū maria sit omni laude dignissima. an s̄ magis meruerit xpm̄ cōcipiendo mente q̄ cōcipiendo et pariendo carne. **A**ndet **A**ugu. in li. de virgi. qz beator fuit b̄ta virgo cōcipiendo xpm̄ mente q̄ carne. qz ex eo qz sum⁹ p̄iū/ cū sanctis carnis. p̄pinitate. nō in hoc beati sumus. nec in hoc stat nīm meritū et bonū. s̄z si doctrina et morib⁹ obediēdo atqz imitādo

sanctis coherem? i hoc boni sum? et meremur
Un cum diceret xpo beatus venter qui te porta-
 uit. Respondit xps. Quinimo beatus qui audiuit ver-
 bum dei et custodit illud. propter quod concludit
 ibidem augustinus quod mensura puritatis nihil marie pro-
 fuisset. nisi felicitatem dei corde quam carne gestasset
 et propter magis meruit ex virginitate concipien-
 do christum mente quam mensura christum concipiendo et
 piendo carne. **S**tud tamen verum est si consideremus
 illa duo secundum se. putamus unum non includit aliud.
Virginitas enim quae est propter deum secundum quam concipi-
 mus christum mente sine carnali concceptione est me-
 lior quam concipio carnalis siue mentalis. **U**nde
 si illa duo se invicem non excludunt. ita quod concipere
 christum carne quantum est de se. quadam congruitate vel
 necessitate includat. concipere christum mente. sic
 mensura dei in. b. virgine fuit potior quam virgi-
 nitas. quia mensura homini includit virginitatem
 et sanctitatem. et non e converso. **I**ndecens enim fuisse
 et propter impossibile quod amorem mentem dei esse
 et non sanctam et virginem. **N**on est autem inconve-
 niens e converso. quia multi sancti et boni sunt concipi-
 entes christum mente. qui tamen ipsum non concipiunt
 carne simpliciter sed dicendo quod mensura in beata vir-
 gine est potior et magis meritoria. quam virgini-
 tas. **S**ic si queritur quid est melius vivere an esse
 Dicendum quod vivere est melius quam esse. quia non in-
 venit vivere sine esse. sed bene e converso

In **D**ico secundo quod de
 us per singularem charitatem mentem nostram ad
 hoc coaptavit et cor disposuit. ut spiritus sanctus
 posset ibi permanere cum virtutibus ornaret. **I**taque
 sic dicit psalmus. viij. ethi. **S**ilia siliibus conga-
 dent puri et mundici delectantur in puris et mundici
 sicut videmus pueros a puritate vocatos maxi-
 me in floribus delectari. et porcos immundos
 in stercore versari. **G**audet porcus in seculo plerumque
 quam in fonte sereno. **S**ic immundi peccatores ma-
 gis peccatis delectantur quam virtutibus. **E**t ideo porcus
 infernalis immundus spiritus cum eisdem habitat
Duri autem et iusti qui in floribus virtutum delectan-
 tur. scilicet fide. spe. et charitate. humilitate. castitate
 iusticia et misericordia. habent spiritum mundum. id est
 spiritum sanctum in cordibus eorum. quare dicit de pe-
 di. ij. potest. **I**n his itaque virtutibus sine quibus
 ad vitam minime pervenit. spiritus sanctus in electorum
 suorum cordibus permanet. **I**n qua quidem per-
 manentia notatur singularis progenitura dei po-
 nens tria. scilicet.

Singularitatem divine dilectionis.
Singularitatem donorum divine dispensationis
Singularitatem divine providentiae et curandis
Dico primo quod deus siue spiritus sanctus animam mun-
 dam et virtutibus ornata ita singulariter dili-
 git quod ipsam in omnibus et omnia in ipsa diligit et pro-
 pter ipsam. et nihil sine ipsa diligit. **U**n hugo
 de arra aie. affectanti se venire et sola singulari-
 ter diligit a dilecto sic ait. **N**ihil o anima pri-
 vilegio singularis amoris tui societas bonorum
 prescribit. quia sponsus tuus in omnibus te. et quod dili-
 git propter te ac pro hoc singulariter et unice. **S**ed
 quis quod ille amor spiritus sancti possit dici singu-
 laris ad unam animam. cum tamen sit communis omnibus per-
 sonis cum omne divinum in persona minister sit singula-
 re. quia virtus unita fortior est seipsa dispersa.
Dominus quod obiectio beati currit de amore carnali
 sed secus est de amore spirituali et maxime in deo.
 cum amor ratione divine simplicitatis omnino
 unicus est et indivisibilis et ideo deus omnia unice dili-
 git. et ipsa in omnibus diligit. **U**n hugo. ubi su-
 pra. **I**ste inquit amor unicus est non privatus solus
 nec tamen solitarius precipuus nec divinus. communis et
 singularis. cuius singulus et singularis totus
 nec participatione decrevens. nec usu deficiens
 nec tempore veterascens. antiquus et novus affectu de-
 siderabilis experientia dulcis. fructu eternus.
 iocunditate plenus. **U**nde replicares. licet ex
 predictis beati probetur indivisibilitas amoris divini
 non tamen arguitur eius singularitas quod eadem ratione
 singulari diligit. et qualibet animam bonam et minime
 perfectam. **A**d id dominus quod sic est de ideis in mente
 divina quae secundum quod ad eam pertinent sunt omni-
 no simplices et indeterminate. sic et ipsa essentia
 divina tamen secundum quod importat respectum ad creatu-
 ras. quae sunt exemplaria. sic sunt alie et alie.
Sic potest dici in proposito de amore dei. quod licet
 unicus sit et simplex pro concipationem ad deum. ut
 tamen respicit hanc et hanc animam sub aliqua ratione sin-
 gularitatis respicit unam et non aliam. **U**n de qua
 libet anima perfecta dicit sponsus cant. vi. **U**na est
 columba mea. una est perfecta mea. **A**d designandum
 etiam huius dilectionis singularitatem dixit
 gabriel marie. **B**enedicta tu in mulieribus et
 non dixit super mulieres. **P**lus est enim aliquis dili-
 gi in omnibus mulieribus. quam super omnes mu-
 lieres. quia possibile est aliquam diligi super omnes.
 quae tamen non diligitur in omnibus. **D**iligere enim in
 omnibus aliqua est in omni dilectione ipsam
 intendere. etiam propter ipsam omnis diligere et

Sabbato

nullā diligi sine ipsa. Et hec singularitas dilectionis figurata est in bester. que inter multas puellas. et in omnibus sola vnice dilecta fuit ab assuero rege. Et beata virgo a deo. Unde etiā de qualibet tali virgine cantat. Elegit eā deus et p̄elegit eā. **Secūdo** spūssancī animā mundā ornata virtutibus p̄ suā p̄manentiā et inhabitatiōem singulariter dotat donis dei. Ad cuius euidentiā est sciendū q̄ donorū dei quedā sunt cōia. vt ea que ad vltū vniuersorū veniunt. vt sol et luna. spiramē aeris et filia. Quedā sūt specialia. vt ea que nō in omnibus. sed cuidā societati cōcessa sūt. vt colūna nubis. et māna iudeis fuerūt p̄cessa. et nūc fides et sapia et h̄mōi p̄cedunt fidelib⁹. Quedā v̄ro sūt secularia. vt ea que vnicuiq̄ propria imp̄ita sunt. sic abrahe fides dauid mansuetudo salomoni sapiētia. samsoni fortitudo iob patientia. petro p̄ncipat⁹ ap̄loꝝ. paulo ap̄latis gentiū. iobāni p̄uilegiū amoris. beate virgini fecūditas virginalis et sicut ē de singularis menab⁹. q̄ sp̄ quilibet h̄z aliq̄d bonuz dei. ita sibi singulare. q̄ nulli alteri p̄m illum modū p̄parit. **Exēplū** familiare est in facie hūana. q̄ in qualibet facie hūana ē indita naturaliter aliqua distinctio singularitatis quam nulla sibi q̄ ad oīa filis inuenit. Sic etiā in facie mētali. Cū etiā de quolibet scō cantat. Nō est inuent⁹ filis illi. Et p̄m hāc singularitatem cuiuslibet i merito p̄parit singularis rō i p̄mio. Cū quilibet sanc⁹ in p̄ia h̄z aliq̄d p̄miū p̄m aliquē modū singulare qui p̄ō ē ali quo alio sancto. Et exinde bñ saluat q̄ quilibet sanctus in suo festo in sup̄latino cōmēdat. **Hec** singularitas meritoꝝ et p̄mioruz relucet plurimū in effectū que opat spūssancī p̄ hos in quibus manet. Cū aliquib⁹ deuōnis p̄sonis sunt crebro aliq̄ app̄tiones. que tñ nō sunt alijs in eodē gradu charitatis. vt etiā maioris ex̄nibus. Sicut quidā sancti multis clarent miraculis. quibus non clarent aliq̄ etiam maioris meriti et p̄mij. Sic. b. nicola⁹ plura opat miracula q̄ sanct⁹ pet⁹. Cuius rō enim colligi p̄t ex dictis. hec em̄ ip̄i meruerūt ali q̄ singulari mō ḡe q̄uis nobis occulto. Cū berū. sup̄ cañ. Non omnib⁹ eodē mō data est ḡa. porro thomas in latere iobānes in pectore. pet⁹ in sinu p̄ris. Paulus in tertio celo. secreta h̄mōi ḡeaz affecuti sūt. Et primo thō. in fundamento fidei iobānes in loco charita

Post inuocauit.

tis. paulus in intimo sapie. pet⁹ in luce v̄ritatis. Sic apud sp̄solum mansiōes multe sūt et p̄m q̄ repit tabernaculū dispositū et mundū ita dotat eū singulari p̄uilegio. Et id quilibet deuōtis p̄t dicere cū ps. Tu dñe singulariter in spe. cōsti. me. et. **Tertio** spiritus sanc⁹ aīam mūdā p̄ sui habitationem custodit p̄ singularem p̄uidentia et curā. q̄ videlz deus ita singulariter curā p̄fe vt de ala deuota. q. circa eā solā occupet. Cū hugo vbi supra. Sic certe mihi videt cū eius miseratōes circa me attendo q̄ si fas est dicere. q̄d amō nihil agat aliud dē. nisi vt mee salutē p̄uideat. et ita totū ad custodiā meā occupatū eū v̄ro. q. oīm oblitus sit. et mihi soli vacare velit semp se p̄tē exhibet. semp se patū offert. q̄cunq̄ v̄ro me. nō me deserit. vbi cūq̄ fuerō. nō recedit. q̄cquid egero pariter affuit. **Et** q̄rit an p̄ aliq̄d signū possit q̄s certificari. q̄ spūssancī habitet in eo. Dicendū q̄ de lege cōi nullus p̄t eē cert⁹ q̄ nescit hō an odio vel amore dignus sit. Et de lege sp̄ali deus hoc p̄t alicui euidēt ostēdere. Sic crederit de moise. q̄ in visione clara dei hoc p̄gnouerit. et de paulo in raptū. et de b̄tā virgine. et multis alijs. Q̄d autē de lege cōi. hoc p̄ se nullus possit scire p̄ aliq̄d signū probat. q̄ si per aliq̄d signū hoc posset scire. hoc maxime eēt p̄ vnū istoz. s. p̄ receptionem visibilē spirit⁹ sancī. vel p̄ emūdatiōem ab omni pctō veniāli et actuali. vel per reuelationem secretorum dei. vel per desiderū morādī cū xp̄o et moriēdi cū corpe. sed nullū istoz est euidēs signū. **Primū** nō. q̄d p̄ de nicolaō aduena q̄ fuit vnus de. vij. diaconib⁹ electis in custodia vi duaz spū sancto plenus. vt testat luc. in act. q̄ recepit spūz scm̄ apparentē et tñ apostatauit in fide. et multa iniqua seminavit et p̄dicauit. de q̄ dixit iob. in apoc. i. c. Dabero aduersus te pauca. qm̄ habes illic. s. in ecclia p̄gama tenentes doctrinā nicolaitaz. **Hec** p̄m signum est euidēs. Nā licet aliqui diu manent sine pctō et remorsu venialis et mortalis culpe. at tñ nō sunt certi de salute eterna. Ap̄s em̄ nō sine eā dixit. Nihil mihi p̄cius sū. sed in hoc nō iustificatus sum. et alibi. Qui se existimat stare. videat ne cadat. Cecidit em̄ adā q̄ fuit in tanta p̄fectione. et p̄fectissimo statu creat⁹. Cū iudas diu cū xp̄o vixit sine pctō et tñ p̄t. **Hec** insuper tertiu signū est euidēs. nā

et balaam fuit propheta et multa secreta dei est scriptus
 et tunc inter damnatos reputatus. hoc idem
 patet de multis qui miracula facient tempore antichristi
 de quibus dicitur in euangelio. quod dicitur sunt in
 die iudicii. **D**onec nomen in nomine tuo propheta
 uimus et signa et miracula fecimus etc. **H**ec etiam
 est evidens signum in morientibus pro christo.
 quoniam multi se interfecerunt pro christo. de quibus du-
 bium est an sint saluati. sic recitat augustinus. de ci.
 dei. c. xxvi. **D**e monialibus que seipsas rome in
 terfecerunt in flumine precipitando. nolentes
 navigare ad paganos. **E**t ita habemus quod nul-
 lum signum est evidens ad hoc quod aliquis sciat
 se esse in charitate. et habeat spiritum sanctum. **D**e-
 bet ergo quilibet se pare quantum potest ad hoc ut spiritum
 sanctum suscipiat. vel si hoc ne eum perdat.

Tercia pars in qua no

tatur quod trinitas sancta tabernaculum materia-
 le ordinavit ad pietatis sue generalis influen-
 tiam. **D**e quo dicitur per psalmum. **S**anctificavit taberna-
 culum suum altissimus. **I**ta sic sol super pertholomeum
 phibum in propria domo. scilicet in leone est maxime
 virtutis et influentie. ut patet in diebus canicu-
 laribus quoniam feruore sui gramina arefacit et terram
 ericcat. **S**ic deus in ecclesia quam per speciale do-
 mo et tabernaculo elegit est maxime pietatis et
 charitatis. **C**um etiam per psalmum. **Q**uoniam cur salo-
 mon in bethleem conpleuisset domum domini apparuit
 ei dominus nocte et ait. **A**udiui orationem tuam et ele-
 gisti locum istum mihi in domum sacrificij. **S**i clausu-
 ro celum et pluuia non fluxerit. mandauero et prece-
 pero locuste ut deuoret terram. et misero pestilentiam
 in populum meum. **Q**uerelus autem populus meus super
 quod inuocatum est nomen meum deprecatus me fu-
 erit et exquisierit faciem meam. et egerint penitentiam
 a uis suis pessimis. ego exaudiam. de celo et pro-
 picuus ero peccatis eorum et sanabo terram eorum. **O**cu-
 li quoque mei erunt aperti et aures mee erecte ad
 orationem eius. qui in loco isto orauerit. **E**legi
 enim et sanctificavi locum istum. ut sit nomen meum
 ibi in sempiternum. et permaneat oculi mei et cor
 meum ibi cunctis diebus. et idem ut habetur. **iii. q. i.**
 futura ecclesiam. **Q**ui religiosissimus **C**onstantinus
 primus. fidei veritatis patenter adeptus
 licentiam dedit per uniuersum orbem suo degen-
 tibus impio non solum fieri christianos. sed etiam fa-
 bricandi ecclesias et predia tribuenda confirmavit. de
 his idem prefatus princeps donaria imensa con-
 tulit et fabricam templi prime sedis. scilicet apostolice se-

dis. b. petri instituit. **D**edicat namque siue sancti-
 ficat materialis ecclesia ad tria genera officiorum. scilicet in
Apotecam medicinalium unguentorum
Thesaurarium celestium donorum.
Scholarum moralium documentorum.
Sunt namque in ecclesia facta ut species aromatice
 in remedium omnium morborum spiritualium et defectuum
Et sunt. vij. in numero. scilicet baptismus confirmatio
 eucharistia. penitentia. ordo. munus et extrema
 unctio. **A**blutio. firmo. cibo. dolet. un-
 gunt. ordo. iungo. **D**e istis habet de psalmo. di. iij.
Istorum autem sacramentorum sufficientiam et ordinem
 assignant doctores quidam attendentes quod sunt
 remedia contra defectus. **S**ic defectus enim est du-
 plex. scilicet penalis et culpabilis. si defectus est cul-
 pabilis. hoc est tripliciter. vel originalis. et tra-
 hunc est baptismus. vel actualis mortalis contra
 quem est penitentia. vel actualis venialis. contra quem est
 extrema unctio. **S**i autem defectus est penalis
 hoc est quadruplex. scilicet ignorantia in ratione contra quem
 est ordo in quo preterit clavis scientie vel est incli-
 natio et penitentia ad malum in voluntate contra quem
 est eucharistia. vel est infirmitas in irascibili contra quem
 est confirmatio. vel est cupiditas in concupiscibili. contra quem
 est munus. **S**ed
Quoniam utque omnia facta noue legis habeant effica-
 ciam suam a christo ut instituyente. vel ut promerente
Et videtur quod ab ipso ut instituyente. probatur sic
Nullum signum ad placitum signans hoc efficaciam.
 nisi ab instituyente et assistente hoc facta sunt
 signa signantia ad placitum sensibilia. unde
 magister. **iii. sen. di. i.** **S**acramentum est signum gratie ut
 eius similitudinem gerat et causa existat. et greg. in
 mora et ponit. **i. q. i.** **S**acramentum est quo sub regi-
 mento rebus sensibilibus deus dei operatur secretis
 salutem animarum. **C**ontra ab ipso sunt ut merente.
 probatur. facta noue legis habent efficaciam a christi
 passione. ergo ex merito christi consequentia patet. quod alia
 passio christi non esset laudabilis et meritoria. nisi in
 quantum voluntarie accepta. **A**ntecedens pro-
 bat per augustinum. **xx. de ci. dei. c. xxvi.** ubi vult quod per
 vulnus christi laterale. quod erat hostium arce facta
 manauerunt et efficaciam habuerunt. **A**nde quod
 facta habuerunt efficaciam a christo primum ut ab in-
 stituyente. quod solus ea potuit instituire. quare
 omnia a christo instituta reperiunt. primo bap-
 tismus. quod iohannes. **xx. legitur quod discipuli eo uiuente**
 baptizabant. **I**tem **S**ar. **xl.** **C**um deo. omnia
 etc. **D**e eucharistia patet quod primo fuit predicata
 et preconizata diffuse. **I**oh. **vi.** **S**ed institutio

eius facta est in cena. **Luc. xiiij.** Hoc facite in me. **2c.** De confirmatione **matth. xix.** quoniam Christus imposuit manus super pueros. **vii.** et in primitiua ecclesia apostoli per impositionem manuum confirmabant. **act. viij.** De facto penitentiae. **iob. xx.** quorum remiseris peccata. **2c.** De facto unctionis extreme **mar. vi.** legimus quod discipuli ungebant oleo multos infirmos et sanabant. sed hoc non poterat fieri nisi virtute Christi instrumentis hoc. de ordine **Luc. xiiij.** Hoc fac. in me. **2c.** Item **Job. xx.** Quorum remiseris peccata. **2c.** Nec est dictio precipue pertinent ad ordinem sacerdotalem. scilicet per respectum corporis Christi veri et per respectum corporis Christi mystici. De matrimonio **Matth. xix.** Numquid legistis quod masculum et feminam fecerit deus. et dirigit super os ade. Quomodo relinquet homo patrem. **2c.** Ex predictis sequuntur aliqua correlaria primum quod falsum est dicere quod iacobus instituerit sacramentum penitentiae iacob. **v.** Confitemini alterutrum peccata vestra. quia eius auctoritas non erat. secundum quod est falsa opinio dicentium quod sacramentum unctionis sit institutum ab eodem iacob. infirmat quis in vobis inducat **2c.** Dico secundo quod facta habent efficaciam a merito Christi et a passione. probat auctoritate **augu. xviij. de ciui. dei.** In exordio generis humani de latere viri dormientis detracta costa edificata est femina. Christum et ecclesiam tali facto prophetari oportebat. sopor quippe viri dormientis mors erat Christi. cuius exanimis in cruce pendens lancea latius perforatum est. atque inde sanguis et aqua profudit. que facta est nouimus quibus edificat ecclesia Christi. Item habetur de con. di. iij. c. pprie. et extra de bap. et eius effecti. c. maiores. Nam in Christi passione apparuerunt omnia facta. Baptismus in aqua. **Job. ij.** Confirmatio in eius sanguine quod confirmauit in bono. Eucharistia. quia ibi fuit idem sacerdos. et hostia secundum **augu. iij. de tri.** Omnia in confessione latronis. Ordo quia ibi fuit sacerdos seipsum offerens secundum apostolum ad hebr. Hoc enim fecit seipsum offerendo. Extrema unctio per sanguinem linientem. Matrimonium quia ibi ecclesiam sibi copulauit. iuxta illud **exo. iij.** Sponsus sanguinum tu mihi es. Sed occurrunt dubia. primum que fuerit necessitas institutionis factorum. Dicendum quod necessarium fuit ad unitatem et veram conformitatem religionis Christiane. ut per aliquod signum sensibile conuenirent inter se et distinguerentur ab infidelibus. Secundo dubitatur que fuerit utilitas. Primum quod duplex. scilicet perfectus boni. et resi-

stentia mali. meritum namque consistit precipue in actu nobilissime virtutis. scilicet patrie modorum sacramento sunt usus actus patrie precipue ratio scilicet. quia sunt munitiones contra hostiles insule. Nam. vij. sunt virtutes quibus meremur vitam eternam. scilicet tres theologice. et iij. cardinales. Et in adiutorium fidei datur baptismus. ad actum spei extrema unctio. ad actum charitatis eucharistia. ad actum prudentie ordo. ad actum fortitudinis confirmatio. ad actum iustitie penitentia ad actum temperantie matrimonium. Sed quod illos sit excellentior. dicendum quod baptismus excedit aliam ratione efficacie de **pse. di. iij.** nam virtute eius dimittuntur omnia peccata. quod ad culpam et quo ad penitentiam. Eucharistia excedit ratione dignitatis et sanctitatis de **con. di. ij.** nihil. Confirmatio excedit ratione preferentis. quia a solo episcopo profertur sic etiam ordo sacerdotum. matrimonium excedit ratione significatiouis. quia significat coniunctionem Christi ad ecclesiam. et unitatem diuine et humane nature. Sed fuerunt ne instituta facta per quacumque lege. Dico quod sic quod deus nec per tempore nature lapsus dereliquit genus humanum sine remedio necessario. **2c.** sed quod fuerunt. Ratione non est certum de tempore legis nature. dicitur tamen quod aliqua oblatio et fides penitentis per tempore legis scripte circumsisio est originale in masculis. et ut coniter dicitur a doctoribus in femellis fides penitentis. Et quidam doctor dicit quod lotio aque. et probat per **exch. xvi.** pater tuus amoris et mater tua cetera. etiam quoniam nata es in die ortus tui. non est percipis umbilicus tuus. et non es lota aqua in salutem. Hanc igitur ecclesiam ubi tanta preciosa et salutifera habentur aromata atque vnguenta cum omni reuerentia et deuotione intrare debemus. ut deus nobis proferat gratiam et salutem. quia ut dicitur **gen. xxviij.** Vere non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. Secundo ecclesia est thesaurarium celestium donorum et diuinarum in qua sunt indulgentie multe et gratie. que homo consequi potest. Nam thesaurus ecclesie reconditus in ecclesia peruenit ex superabundantia meriti passionis Christi. cuius gutta minima sanguinis vel sudoris sufficiens fuisset ad omnium peccatorum expiationem. quod unquam fuerunt perpetrata. quia eius respectu nihil sunt omnia. Etiam ex meritis sanctissimae dei genitricis marie. que nec mortaliter nec venialiter unquam peccauit. quibus infinitas passionis et amarus dolores in sui filii passione et morte sustinuerit. quibus nobis meruit. Etiam ex meritis omnium sanctorum martirum quorum sanguis pro Christo

Alphabetum

effusus nobis maxime meruit. **E**nā ex abundancia meritoꝝ oīm deuotoꝝ xp̄ianoꝝ q̄ vltra mensurā delictōꝝ vel debitoꝝ suoꝝ. p̄ tribulationē & afflictionē superogauerunt. & nobis meruerūt. **I**tem ieiunia. oꝛones. elemosyne castigationes quibus deo seruiērūt. **D**ec oīa p̄ diuinā clemētiā in serinio ecclie recondita scō petro & eius successoribus collata & cōmissa. fidelibus in charitate vnīs dispensanda & distribuenda in dedicationibus p̄ocinijs & festiuitatib⁹ sanctoꝝ largissime distribuunt. vt vnusq̄sq̄ iuxta suā capacitatem accipiat. **E**t iō cū sūma hūilitate & deuotione tabernaculū ecclie est intrādū. cū cōtritione & cordis dolore de peccātis & sic meret hō vniuersam delictōꝝ alias non esset capax indulgentiarum. **I**ndulgentia namq̄ p̄supponit dimissionē peccati. cum sit quedā relaxatio pene debite p̄ peccātis. **E**x q̄ dicto p̄ correlariē. q̄ multi sunt stolidi & stulti. qui magnis laboribus & expensis currunt ad dedicationes. nec p̄fessi nec p̄triti. & iō infuētiose recedūt. & vniuersam nō peiores ebrietatib⁹. ludis choreis. & his silibus redirent. **T**ertio ecclia est schola moralium documentoꝝ. ibi. n. sūt p̄dicationes exhortationes. oꝛones. p̄ces. oblationes. missae. in quibus oībus deo placat & misericordia impetrat. vñ ezech. x. d̄t. q̄ domus dñi impleta est nube. i. doctrina salutari. oꝛone spūali. etiam quibus corda arida irrigantur. & deus mitigatur. **S**ed dolenter referendum ē & cōquerendum cum propheta ezechiel. viij. cōuersus vidi & ecce. xxy. viri qui habebāt dorso contra altare templi. & facies eorum cōtra orientem. **E**t videte si propheta & deus per prophetam cōquestus est. q̄ antiquus populus non fuit attentus in domo domini. vbi animalia irrationalia offerebantur. quid igitur in modernis temporibus. si vidisset multos nō solum sine reuerentia. sed cum irreuerentia magna venientes. nō in humilitate. s̄ cum superbia ibidem stantes non orantes. s̄ cum dissolutione caullantes. detrahentes. nec verbum dei audientes. **Q**uid dixisset propheta. **C**erte dico q̄ illud verbum saluatoris domus mea domus orationis est. vos autē fecistis illam speluncam latronum. proculdubio hoc dixit. quia inuenit ibi quatuor in decencia. s. oues. boues. columbas. & nūmularios. **I**nuenit enī deus primo in sancta ec-

clesia boues. i. mentes mundi delectationib⁹ deditas que. solum de corpoꝝ consolationibus curant. sed animam & spiritum negligūt semper ad modum bouum terram arantes. et spiritum negligentes. quozum cor instar talpe excecatur in terrenis & versatur in eis. nec vnq̄ mentes suas erigunt ad celestia. sic nec bos. quia puluis terrene affectiōis excecavit eos. **T**ales semper paleas ad modum bouum comedunt. i. in peccatis delectantur & vanis quibus paleis fornax inferni est accensa. hi sunt in domo domini sicut latrones. **S**ecundo deus in domo sua inuenit oues. i. mētes vana intentione corruptas. quia exterius p̄tendunt q̄ pure propter deum ad domū domini vadunt & veniunt. sed intentio multoꝝ frequenter est corrupta. quia forte ad videndum & audiendum vana & inutilia illuc accedunt. **A**ndemuli intrantes in domo domini existentes. habent dorso sua ad altare. inspicunt mulieres. mulieres econtra viros. & ad istum finem multi veniūt. & in illis sub pelle ouina latet cor vulpinum. veniunt in vestimentis ouium. & intrinsecus sunt lupi rapaces. **I**sti sunt latrones qui spoliāt in domo domini homines mundis affectionibus. et sanctis meditationibus meritis & gratijs. **T**ertio inuenit ibi colūbas nō simplices s̄ varijs pennis vanitatum ornatas. sic i domo dñi inueniunt. q̄ supbe se ornāt varijs vestimentis & colorib⁹ q̄ sūt siles scaly serpenti q̄ vt dicit i s̄ro. tanta p̄fulget varietate dorso vt in sui admirationē intuetes inducat. & q̄ piger est q̄s cursu inuadere nequit sui admiratione intuetes rapit & quanto est discolor. tāto in veneno deterior. **S**ic hō ornāt tanq̄ quoddā idoli oculos & corda intuentiū ad se trahit. & stupida & insensata reddit. & sic ea p̄cipiam rapit & veneno male delectatiōis extinguit. & iō. quāto ornatiō & pulcior. tanto p̄niciosior. & iō talis ornatus retbe diaboli d̄t ad capiendū animas. **S**z dicit non iō adorno me. vt capiam boies. dico q̄ facis sicut latro qui non p̄ se vult piscari in viuatio domini vel venare in foresca eius. tamen cōmodat retbe suum latroni audaciori. sic & illi dant corpa sua diabolo ad decipiendum et capiendum animas. multi enim volunt concupisci. quāuis concupiscere nō velit. & ideo faciunt in templo speluncam latronū. **Q**uar

A

B

to inuenit ibi numularios. qui numum et monetam eterni cesaris scilicet animam suam imagine ad modum nummi insignitam cambiunt. et vendunt diabolo pro modica delectatione. In ecclesia namque nulla talis emptio fieri debet sed redemptio et solutio peccatorum per contritionem et dolorem et deuotam actionem.

Dominica Reminiscere.

Assumpsit iesus

petrum iacobum et fratrem eius et iohannem et duxit illos in montem excelsum seorsum. et transfiguratus est ante eos. Matt. xvij. **A**lkabitius in theozica planetarum dicit. quod qui volunt diuinari in astris super aliquibus effectibus et euentibus futuris necesse est ut altos montes adeant. Cuius ratio est secundum ptolemeum almagestis. iij. quod subtilitas montani aeris subtilitate atque limpiditatem efficit rationis. sic volens diuinari et certificari de effectibus gratie et pietatis dei. et an sit de numero saluandorum exclusis omnibus terrenis et mundanalibus. per affectum veri amoris et charitatis sursum in deum ascendat. et diuinitus illustratur et perfecte informatur quousque ad perfectam lucem perueniat. Sicut dicitur de pe. di. ij. non reuertebant. Desiderium iustorum quod absque obstaculo est diuinitus illuminatur. quousque ad perfectam lucem et beatam perueniat. discipuli igitur christi relictis omnibus terrenis. quod sincera dilectione solum christum acceperunt per alios secreta diuinitatis meruerunt speculari in christi transfiguratione. **Q**ueritur cum deus possit omnes homines saluare. cur petrum et iohannem assumpsit ad gloriam et andream et philippum vult dānare. Et videtur quod ipse deus sit causa. quare unus saluatur et alius dānatur. dicendum quod nunquam fuit homo adeo miser in peccando in hac vita cui deus suam misericordiam negaret et gratiam dum tamen seipsum capace faceret. **N**ihil enim est in vili tam mundum quod sol illustret reiecto obstaculo. **V**idemus namque in magnete cuius virtus naturalis est attrahere ferrum et semper trahit nisi ferrum oleo inungatur. per quod virtus magnetis impeditur. nec hoc est ratione magnetis. cuius virtus est indifferens ad omne ferrum sed alterius impediens. **S**ic deus naturaliter est misericors. et de natura sua est omnes indifferenter ad se trahere et clementer recipere. **C**um ambrosius in libro de pe. allegat de pe. di. i. c. medicina. **D**eus diffinitionem non facit

quod misericordiam suam omnibus promittit. glo. indifferenter quemlibet peccatorem recipit. nisi se peccatis impediatur. **E**st igitur diuina electio predestinationis siue receptio vnius et non alterius a libera voluntate diuina. et ex mera gratia. nullam penitus habens causam. **S**ua autem reprobatio et reiectio nunquam est sine causa. cum nullus damnatur nisi pro peccato originali vel actuali mortali. **E**lectio igitur dei est sine meritis sed reprobatio non sine demeritis nec reprobatio facit alicui iniuriam. quod ostendit per exemplum. b. augustinus in libro de predestinatione sic. **S**i vnus habet duos debitores. quod si vnus iustitiam tenent sibi satisfacere si exigit ab vtroque debitum. nec illi nec isti iniuriatur. si etiam donat vni et remittit et ab altero exigit. quis sane mentis dicere potest quod faciat iniuriam illi a quo exigit modo propositum accipiamus in deo et homine istam apostolus dicit. quod per vnum hominem peccatum intravit. scilicet originale per quod omnes sumus obligati per primum peccatum. **S**i nunc vni dat et alteri non. quis potest eum iuste de hoc redarguere. certe nullus remittit ergo cui vult. et cui non vult non remittit. sed indurat permittit. quod ei gratiam non infundit. **S**ed cur permittit hominem peccare cum per cauere possit. ut non habeat eam reprobationis. **D**ico quod ideo. quia deus ex sua prouidentia nouit de maximo malo. maximum bonum elicere. ita quod non est adeo magnum malum. quod non in magnum bonum conuertatur. **N**on enim esset magnum in artifice de bona materia bonum parare artificium et nobile. sed si de vili materia preciosum opus faceret. magne foret reputationis. **S**ic dico quod iam deus ex sua prouidentia magnum malum permittit fieri. ut inde bonum magnum eliciat. **I**ta quod lucifer cecidit magnum malum fuit. sed illud magnum malum deus ordinauit ad hominis creationem lapsus hominis ad christi incarnationem quod fuit summum bonum. ideo dicit gregorius in benedictione cerei paschalis. **F**elix culpa que talem ac tantum meruit habere redemptorem. **O**rdinavit enim deus malum reprobationem ad quadruplex bonum electorum. **P**rimum ad extollendum eorum laudem. si enim rationalem creaturam fecisset inpeccabilem nullus electus esset laudabilis ex eo quod non peccasset. quod nullus laudatur de his qui non sunt in sua peccate. **S**ecundum namque quod non laudatur de silentio. vnde gregorius in more. **D**e

D